

ELŐFIZETÉSI AR
helyben házhoz hordva v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 0 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábol garmond-sor helye 5 kr (1—10 sz.
helye 50 kr. Nagyobb és többszöri hirdet-
ések kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdíja 30 kr
Nyilt-tér sor 10 kr.
Hirdetések és nyilt-tér előre fizetend.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek és ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi a zernesti, dícső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszuaszi, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkli, segesvári és székelyudvarhelyi kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Berndt; Bécsben: Daube & J. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetés-irodájában.

6-ik szám.

Brassó, Szombat, január 14-én.

IV. évfolyam 1888.

Előfizetési felhívás

„BRASSÓ“

politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap
negyedik évfolyamára.

Lapunk 1888. január elsejével negyedik évfolyamába lépven, ezennel új előfizetést hirdetünk. — Eddigi t. előfizetőinket kérjük tisztelettel: szíveskedjenek előfizetéseiket megújítani, minthogy lapot csak úgy küldhetünk, ha az előfizetési díjak rendesen beküldetnek.

A hazafias ügy iránti tekintetből kérjük lapunk szíves terjesztését.

Előfizetési árak:

Egy negyedévre (jan.—ápr.)	1 frt. 80 kr.
Félévre (jan.—jun.) . . .	3 " 50 "
Egész évre (jan.—decz). . .	7 frt.
Külföldre egész évre . . .	20 frank.

Az előfizetések legcélszerűbben postautalvány-
nyal küldendők a „Brassó” kiadóhivatalába.

Kivánatra bárkinek mutatóvényszámmal készsé-
sen szolgálunk. Gyűjtőknek 5 egyszerre beküldött elő-
fizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Mint eddig, — ugyezentúl sem fogunk kimélni semmi anyagi áldozatot, — csak kérjük a t. közönség b. tömeges előfizetését, mit remél

a „BRASSÓ” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Még mielőtt a fecske jönne . . .

Budapest, 1888. január 11.

(T.) Palota-őrök vigyázzatok, mert nem leszünk meg háboru nélkül! Nem lehet a békét úgy csinálni, mint ahogy a háborút szokták. Más modelje van annak. A mi most furatik, faragtatik, gyuratik és öntetik, az nem hasonlít Minervához egy hajszálnyira sem, hanem Mars az, tetőtől-talpig. Egy kopott hatos nem sok pénz, de nem merném följátni azért a békéért, mely a tavaszon lesz. Ha a béke-csinálás módja annyiból állana, hogy az egyik fél engedjen, a másik pedig követeljen, majd csak meglennénk valahogy; mert „Oroszország békés szándékaiban“ csakugyan megbízunk annyira, hogy ha meglapulunk előtte, hát akkor nem kezd ki velünk. Ha most átengedjük neki Bulgáriát, aztán Szerbiát, aztán Montenegrót, Boszniát és Hercegovinát, aztán Horvátországot, a Bánátot és a Szerémséget, legvégiül pedig jó magunkat. Hát hogy ez esetben egész békességgel fogna bennünket tarisznyára szedni, elhiszszük; ilyen békébe köny-

nyedén bele lehetne ugratni a „panrussizmust”. De ha . . . de ha azt mondjuk: „Egy tapodtat se előre! mert te Bulgáriát csak kapunak akarod, hogy azon át Bécsig juthass!” — akkor bizonyynyal meggaragszik.

Most pedig éppen így vagyunk vele. Mert látja, hogy manővere, a mennyiben Németországgra rájesztett, sikerült: kezd pöffeszkedni. Azt hiszi, hogy üres bugyellárisától, készületlen hadseregétől és határainkra tolt hiányos csapataitól, meg vagyunk rémülve mi is. Mert hát csakugyan úgy viseljük magunkat. Iszonyuan dörzsöljük kezeinket és gatszulirozunk a muszka nagykövetnek, mert elhiszszük neki, hogy annak a czárnak, a ki birodalmának többé nem ura, a kinek mindenütt jó, csak otthon nem, a ki ellen nap nap után merényletek készülnek, — békés szándékai vannak; annak a birodalmi kocsisnak, kit már-már elragadtak a lovai és viszik. Hát mert ennek a senkinek békés szándékaiban megbízunk és diplomáciai eszélyből meg színeskedésből, nem akarjuk mutatni, hogy a kulisszák mögé belátunk, hogy „kardunk ki van élesítve s puszkánk készül a lövésre“, — hát a panrussismus azt hiszi, hogy az ő ránczba vont szemöldökétől hanyatt vagyunk ijedve.

Es kezdi szabni az ő feltételeit: Bulgáriából csapassék el Koburg fejedelem; a többit pedig bízzuk rá, majd elintézi ő a dolgot saját belátása szerint. Ma még csak Bulgáriában, aztán Szerbiában és így tovább. A mi dolgunk pedig: „Schau dich nicht um, denn der rothe Fuchs geht herum.“ A ki addig hátra mer nézni, a míg ő manipulál, és észre meri venni, a mit manipulál: annak háború! — Hogy kinyílt a szeme a háború falrafestésével!

Hát csak közelebb, „panrussismus“ medve
ur, csak közelebb! Csak lövésre, csak lövésre!
Hadd gyujtsunk egy kissé a bunda alá! Ide-
ges újjakkal tapogatjuk tegyverünk ravaszát,
kardunk markolatát, s mire be méltóztatik gu-
rulni hozzánk, ott leszünk mi is. És ha olyan
nagyon mosolygunk, ha olyan nagyon óhaj-
tuk a békét, a mi az ön szarvait olyan nagyon
magnöveszti, hát csak közelebb azokkal a szar-
vakkal, közelebb!

Ime, békés kilátásaink a tavaszra. Mert látható, hogy végtelenül értjük és szeretjük egymást, az orosz háboru-párt meg a czárt,

hogy valódi gyönyörűség ez az egyetértés: hóolvadásig, kikerics-virításig. Mert a mint hidegebbre fordul az idő, a háborukedv is összehúzódik, a mint enged, mindjárt terjeng és diplomatazál, a míg: „Elolvad a tél zord fagya kis ibolya kebléről.“

Hát a népfelkelés! Erre is hamarabb rá-
kérülhet a sor, mint a meleg kandalló mellett
elgondolják. Muszkabarátok, nemzetiségi agi-
tátorok, néplázitók — népfelkelőink fegyver-
csöveivel fogják szemben találni magukat, s
nagyon felfűlnek, ha azt gondolják, hogy há-
boru esetén szabad lesz a vásár. A honvédelmi
miniszteriumban már készen fekszenek a ren-
deletok. A lázítók nevei ismeretesekek, úzelméik
figyelemmel kísértetnek s az első jelre fogana-
tosíttatni fog minden intézkedés. Irjuk ám a
a rovást „réz fokosunk nyelére.“

Szóval, habár csak a kulisszák mögött, de hadilábon állunk. Megy a villám mindenfelé, s a mit ma Bécsben vagy Budapesten elrendelnek, a birodalomnak minden zegezugába eljut pár óra alatt. A vasutak, a vasuti kocsiok rendelkezési állapotban vannak; a muzsika tábor minden mozdulatát ismerjük, s nem kell csak egy biczenése a távirati villanykészüléknek — s „Trombita harsog, dob pereg, kész a csatára a sereg!” . . .

B e l f ö l d.

Brassó, jan. 13. (Országgyűlés.) A képvisőház 11-iki ülésének elején, br. Orczy miniszter betérjeszté az osztrák-magyar-román határszabályozást illető nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot; Fabiny igazságügyminiszter is több javaslatot terjesztett be. Egyik a budapesti törvényszéki palota építéséről szóló, különösen rég érzett hiányt van hivatva megszüntetni. Az összeférhetlenségi bizottság jelentése alapján, melyet Csáky László gr. mutatott be, a ház kimondá Doda Traján mandátumának megszüntetés s a karánsebesi kerületben új választás elrendelését határozta el.

Következtek a mentelmi ügyek, melyeket a ház a bizottsági véleménynek megfelelőleg intézett el. Nevezetesen felfüggesztette Ugron Gábor és Bokross Elek, nem függesztette fel: Törs, Ábrányi, Gromon, Szabó Lajos, Pázmándy, Kende Mihály, Györffy Gyula és Mikó Árpád mentelmi jogát.

Az Uruguay-val kötött szerződést, melyet Beksics előadó indokolt, változtatlanul fogadta el a ház.

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Az aranycsinálásról.

(Folytatás.)

Ily körülmények között hogyan ne vetnők fel a kérdést: e tántoríthatlan hit miben leli magyarázatát? mert azt nem hihetjük, hogy minden alap, minden eredmény nélkül e bahit annyi időn át uralhatta volna az emberiségnek minden — kivétel nélkül minden — a tudományokkal komolyan is foglalkozó tagjai.

Egy kísérletet, mely e hif meggyőzőkészséghez lényegesen hozzájárult, bemutathatok. Az aichemisták mindegyike leírja, miként lehet vasból rézet csinálni. a receptum nagyon egyszerű: készíts kékgálicz-oldatot, mártsd bele az átalakítandó vasat s hagyd benne al- lani elegendő időig, s a vas rézzé alakul át. A kísér- letet bármikor ismételhetjük s az ígért tünemény elő- áll. Csakhogy ma minden gyermek tudja, hogy a vas itt nem alakul át rézzé; a kékgálicz egy, réz-só, abból kiválík a réz s a kiválott réz helyett vele egyenértékű vas oldódik fel. Ha az oldatban foglalt réz egyszer már kiválott, hiába teszünk bele friss vasat, az többé nem alakul át.

Nagy támasza volt továbbá e balhútnak az is, hogy igen sok embernek az aranykészítés majdnem sikerült. Ha vörös rezet horganyval olvasztottak össze, kaptak ugyanis egy fémek, mely az arannyal szí-

nével bírt, tehát majdnem arany volt, az ő hitük szerint, csak az arany többi tulajdonságait kellett neki még megadni. Az aranygyártás e mestersége ma is nagyon divék; csak hogy ma igen jól tudjuk, hogy a mit így készítenek, nem arany, de sárgaréz s hogy ez ép oly távol áll az aranytól, mint a réz s a horgany maga. —

Ezen s ehhez hasonló több tény azonban még nem volna elegendő ezen vakhitnek magyarázatára, annak valódi kulcsát csupán a tekintélyi érvekben való hit adja s azon naivság, hogy ne mondjam együgyűség, melyvel azon időben kísérletek végeztek. Legyen szabad ez utóbbi állításom igazolására egy, a múlt század végén eszközölt kísérletet bemutatnom, melyen mi ma csak mosolyogni tudunk, melynek azonban akkor fundamentalis jelentőséget tulajdonítottak.

Az előbb már említettem, hogy Empedokles és Aristoteles, utána Plinius és sokan a tűzet elemnek tekintették, a testek elégesét pedig az éghető anyag, a sulphur, a testtől való eltávolodásának. A hamu tehát nem egyéb, mint a sulphuros alkatrésztől megszabadított fa, a vasrozsa az ezen alkotórésztől megfosztott vas stb. Lavoisier, a genialis vegyész. kit a francia forradalom rémuralma, a tudomány nagy kárára, annyi ezer emberrel együtt szintén a vérpadra hurczolt, volt az, ki kétségtelenül kimutatta, hogy minden elégesnél az egész termékek összege többet nyoms.

mint az elégetett anyag maga, s ebből azon helyes következtetést vonta le, hogy az elégésnél nem távozhatik el egy alkotórész, de kell hogy egy főlvetéssék; hogy tehát az imént használt példát alkalmazva, a rozsdá nem lehet egyszerűbb test, mint a vas, de sőt ellenkezőleg, épen összetettebb.

Ezen állítást a régi elmélet hívei azon ellenvetéssel akarták megcáfoltani, hogy a sulphur, vagy a mint akkor nevezték, a phlogiston, könnyű test, s ha elveszszük valamely vegyületből, úgy az nehezebb lesz; s e tényt a következő kísérlettel akartak igazolni. Egy mérleget, melynek egyik csészéjén többi között egy parafadugó is volt megerősítve, víz alatt egyensúlyba hozták; ha az egyik csészéről most leveszszük a parafadugót, mely itt a sulphurt képviselje, úgy a csésze ez által nem lesz könnyebb, de nehezebb és lesüllyed!

Hogy e naiv physikai kísérletnek, mely egy egészen természetes s magától értetődő dolgot demonstrál, mi köze egy vegytani folyamathoz, hol egészen más dolgokról van szó, azt alig tudjuk ma belátni; de ez analógiai kísérlet akkor rendkívül hatást tett s a phlogistonisták tanai kétségtelen bizonyítékának tekintetett. —

(Folytatása következik.)

Végül még két interpelláció következett, mindkettő külpolitikai természetű. Az egyiket Helfy, a másikat id. Perczel Miklós terjeszté elé.

Brassó, jan. 13. (A főrendiház elnökének kinevezése.) A főrendiház elnökének kinevezése a „Bud. Corr.” jelentése szerint, mindenestre megtörténik a jelen ülésszak folyamán. A főrendiház elnöke, mint ilyen, nem zászlós ur, mindazonáltal tekintettel a főrendiház elnökének magas állására, annak mindig megadták a zászlósuri, rendszerint az országbírói méltóságot is. Az országbírói méltóság azonban egyáltalában nincs a főrendiházi elnök méltóságához kötve, s ha a főrendiház elnökévé oly egyén nevezetnék ki, aki már valamely más zászlósuri méltósággal van felruházva, országbíróvá más egyéniséget lehet kinevezni.

Külpolitikai szemle.

Brassó, január 13.

A nemzetközi helyzetben az utóbbi napokban lényeges változás nem állott be, s a dolgok állása jelenleg épp úgy, mint azelőtt, Ausztria-Magyarország részéről nyugodt, várakozó, körültekintő magatartást igényel. A közvéleményben újra meg újra kifejtett amaz óhajás, hogy a kormány a czár békés érzelme és nyilatkozata daczára, tekintettel az orosz csapatmozgalmak folytonosságára, éberségét ne csökkentse, megfelel, mint illetékes helyről jelentik, az osztrák-magyar politikáért felelős tényezők szempontjának, s biztosra vehető, hogy ez irányban az éber figyelem a béke fenntartására irányuló erőket nemcsak hogy nem csökkenti, hanem inkább fokozza.

A „Köln. Ztg.” szerint a „Times” ama bécsi jelentésében, hogy Németország a frankfurti béke elismerésének alapján megegyezést ajánlott Németországnak, annyiban van valami igaz, hogy Németország 1876-ban Oroszországnak véd- és dacszövetséget ajánlott, ha Oroszország hajlandóan mutatkozott volna a birtokállomány kölcsönös biztosítására. Gorcsakov herceg azonban ezt a javaslatot visszautasította, sőt azt hír szerint még a czárral sem közölte. A „Dziennik Pólszki” távirati értesülése szerint Proskurovban és az egész környéken nagy számu lovasság van összpontosítva s egyuttal nagy élelmi táraikat és sütőműhelyeket építenek.

A bolgár kérdésre vonatkozólag a „Times” írja: Nem állana Bulgária vagy a signatarius nagyhatalmak érdekében hogy Ferdinand herceg a bolgár trónról elmozdítottassék, a nélkül, hogy előzetes megállapodás létesülne az iránt, ki legyen az utóda. Ha Oroszországnak oly trónjelöltje van, kit a hatalmak elismerni hajlandók volnának és kit a sobranje alkotmányosan megválasztana, akkor nem léteznék ok, miért nem rendeztetnék az ügy. Ferdinand herceg soha senki által sem ismertetett el és nem is mondhatják, hogy a bolgár trónt a berlini szerződéssel megegyezőleg fogadta el. De elmozdítása, a nélkül, hogy végleg elhárítottatnék, ki kövesse a trónon, egyenesen a háborúhoz vezetne.

Sophiából jelentik, hogy a drinápolyi kormányzó által kirendelt csapatok Nabukov embereiből tizet elfogtak. Az a hajó, mely Nabukov csapatát szállította. Küstendje felé vette útját. A bosporusi erdők parancsnoka utasítást nyert, hogy a Bosporusba érkező vonatú hajókat szemmel tartsa, hogy kézrekeríthető legyen az az egyén, ki a csapatot kalauzolta. A kormány Burgasból igen érdekes okmányokat kapott, melyek az elesett lázadók birtokában találtattak. Az okmányokat közzé fogják tenni.

Az angol kormány Drumond-Wolffot hír szerint Teheranba küldi igen kényes megbízásban követi minőségben. Főadata lesz, megakadályozni Oroszország odairányuló törekvését, hogy Perzsia bizonyos földterületet engedjen át a középázsiai vasút részére, a mely szintén a Perzsiától átengedő tengeri partra vezetne.

Rómából jelentik, hogy magánhírek szerint Gurában 35,000 lovas galla-törzsbeli harcos van, kiket 30—40,000 főnyi gyalogság követ. A negus Aduaban van. Gindában abyssiniaiek vannak, kik az utak mentén az összes fákat kivagdosták, hogy váratlan támadások ellen védve legyenek.

Román lapszemle.

— A „Gaz.” öröme és bánata. A „Tribuna” békéje. —

Vig napja volt a Gazetának e hó 12-én Este 6 órakor fáklyásmenet indult le Bolgarszegről a Porond piacra s levonult a Lenszerre a redaktor szállása elé. ezután zeneestély és táncz kivilágos virradtig a Nr. 1 ben. Január 13-án, ó naptár szerint január 1-én, d. u. 2 órakor bankette a Zöldfánál.

Lám, hogy a „Gaz.” is tud enni, inni, nemcsak a kultur-egylet. Ő is megeszi a jó kolbászt és megiszsa a jó medgyesi bort s ezt okosan teszi, ha csinál

magának, vagy ha csinálnak neki mások egy görbe napot. Ugy is elég keserűséget nyelt el 50 év alatt. Mert tudnia kell a t. olvasónak, hogy a „Gaz.” 50 éves évfordulóját ünneplé a jelzett napon. Multjára tekint vissza és elmondja, hogy ő mennyi jót tett s vele mennyi jót tettek előfizetői.

Sok szép idő 50 esztendő, megérdemli a visszapillantást! El lesz mondva, hogy mennyit kellett szenvedni e félszázad alatt a magyaroktól s azoktól a románoktól, a kik nem állanak az ő táborában s nem dicaóitják a passivitátét.

Hadd mulassa ki magát kedvére. Azonban mulattassuk az ő számlájára mi is t. olvasóinkat, „Hogy állunk” czimű czikkorozatának záróczikkével. Az ember nem is hinné, ha nem tapogatná Tamással, hogy mikor a „Gaz.” egyik szemével örömkönyveket sir, a másikkal Jeremiással kesereg.

„A román nép történelme a szenvedések hosszú láncolata, na meg az elnyomás és az üldözéseké. S ha mégis megtartotta nyelvét, nemzetiségét, szokásait, ez azt bizonyítja, hogy sok a natióban az ellenállási erő.”

Ez az üldözés pedig t. olvasóm, abból állott, hogy az oláh nyelven megjelent legelső könyveket Rákóczy György erdélyi fejedelem és maga a brassói szász tanács épen száz évvel ezelőtt nyomatták a natio számára korábban, saját költségükön, mint Moldva-Oáhországban a nemzeti fejedelmek, még Mihály vitézt sem véve ki.

Tehát ez rettenetes üldözés volt s erről meg kell ám emlékezni. Nagyobb keserűség azonban az, hogy a natio természetes vezetői meghajolnak ma s tömjéneznek a hatalom előtt. Hogy hol égetik el azt a sok tömjént, ezt csak úgy tudjuk meg, ha Szebenre, de nem a Tribunára és Balázsfalvára birunk itt gondolni. Az azonban még inkább sirásra indítja egyik szemét, hogy a natio értelmiségét se verte meg, azzal vesztette el nemzeti jogait, t. i. a szebeni szkupésinában szerzeteket, hogy nem értett egyet. E szerint ellevén e jog vesztve, most már a mivelődés terén az iskolában és egyházakban ne engedjék magukat elpáholtatni. Hát mit tegyenek? Mintán a politikai téren nem mozoghatnak — nem ám, ha nem akarnak — tehát az iskolában s a templomokban kell mozgolódní s ezt igen jól tennék, mert bizony sok is a tenni való, de nem cu gura, hanem cu punga, azaz nem szájjal, hanem tettel. Itt a bökkenő!

„Ezen intézetekbe kell összpontosítani az erőket, mert a natió nyelvének ellenesei — most nem ellenségei — elkezdék már a falakon a réstörést.”

Milyen czifrán van ez kirakva! Értelme pedig csak az, hogy pap, tanító és világi értelmiség védjék az államnyelve ellen a román redutokon a már megtört rést. Megjár stílygyakorlatnak.

Irna csak valaki így Romániában az állam nyelve ellen. Na, de itt sincs minden úgy, a hogy a „Gaz.” szeretné, mert itt is az egyik jobbra, a másik balra huz, nem állanak mindannyian a résre. Csak az a kis hiba történik. Az érsekek tanácsában nincsenek világgiak, ezek majd segítenének az államnyelv, a magyar kultúra terjedése ellen, hogy a résen be ne rohanjon. Mi még a teendő? Meg kell nyerni a szebeni és balázsfalvi érseket, a lugosi, aradi, karánsebesi n.-váradí és sz.-ujvári püspököket a román kultúra számára az ellenfél kulturája, az államnyelv terjedése ellen.

Igy aztán megállhatnak a gáton, azaz, hogy a résen. És mindezt Magyarországon írják, a hol ők el vannak nyomva, a hol őket üldözik, már t. i. a „Gazeta” munkásait. Hát miért nem próbálnak szerencsét Bukarestben így agitálni a román kultúra és nyelv ellen? Minek, ha idehaza is kedvökre tehetik s főreá pupa urechi, azaz, hogy összeüthetik a keserűségben idehaza is bokáikat. Jó, jó, csak meg ne is üssék!..

Szebenben most csak az a kicsike baj van, hogy az egész világ békét akar, még a magyar kormánylapok is, csak az ellenzék lapjai védik meg Coburg fejedelmet. Így már csak nem lesz háború.

Szépen kieszlette ezt a „Tribuna” a magyar ellenzék lapokból. Omu cu minte? Lesz tehát pace buná! Kárba veszett a sok czifra vezércikk.

Czenkalji.

Megyei ügyek.

A megyei közigazgatási bizottság ülése.

(Vége.)

A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézett féléves jelentés mindenek előtt kimutatja a tankötelesek számát. Eszerint van a megyében (Brassó várossal együtt) 6—12 éves 15795; 13—15 éves 8495; — összesen 16796. — Az iskolák látogatása a megye területén példás volt; csak B. Újfalu gr. kel. iskolája képezett kivételt, hol a tanítás tanító hiányában csak decz. 1-én kezdődött. A tanítók, iskolászékek és gondnokságok pontosan teljesítették kötelessé-

geiket. A községi tanítók, különösen a hosszufalusiak a 20% államsegély levonása miatt rendetlenül kapják fizetéseiket. A közg. biz. megtette a szükséges lépéseket az 5%-os iskolaadó pontos behajtására. A megye területén létező mindhárom tanító — egylet a mult félévben közgyűlést tartott. A hiv. tanító testület Zajzoni Rab István csángó-magyar költő születei házáat emléktáblával látta el s 200 frtos alapítványt tett, melyből 100 frt már kamatozik is. Ezen összeg kamataiból évenként jutalomkönyveket kapnak szegény jó magaviseletű tanulók.

A szegény tanulók úgy Brassóban, mint négyszaluban egyletek és egyesek által felruháztattak. Gróf Bethlen András főispán 50 pldt. ajándékozott A „brassói magyarság története” czimű műből jutalom könyv gyanánt. Az Emke. évenként 2—200 frttal segélyezi a két magyar óvodát. A megye területén van összesen 97 iskola; ezekből 27 állami-, 7 községi-, 60 felekezeti- és 3 magánjelű. Ezen iskolákban alkalmazva van 225 rendes- és 7 segéd tanító, kik közül 225 képesített s 7 nem képesített; a törvénynek megfelelő felszerelés két iskolában hiányzik; háziipar pedig nincs 66 iskolánál.

A pénzügyminiszterhez intézett féléves jelentés szerint a megye területén az 1887. év folyamán állami adóvégrahajtó alkalmazva nem volt, hanem az elért kedvező eredmény a községi, városi és közigazgatási közegeknek tulajdonítható, kik a kir. adófelügyelő törvényszerű felügyelete és ellenőrzése mellett a legnagyobb odaadással oldották meg feladatukat, mely az egész országban uralkodó súlyos viszonyok mellett a vármegyében annyival nehezebb volt, mert a vámháboru most már súlyos következményeivel kezdi mind nagyobb mértékben megtámadni az adófizető képességet. Állami követelés jvgett ingatlan elleni árverés sem elrendelve, sem megtartva nem lett. Egyénekenkénti adóleszámolás csak egy községben volt elrendelve és az elikkasztott adópénzek a hűtlen kezelő adószedő által teljesen megtérítették. A földadó nyilvántartása az egész vármegye területén pontosan vezetettik. A közadók kezeléséről szóló törvény végrehajtása körül akadály nem merült fel. Az 1887. évi I. félév végén fennmaradt 35.321 frt 83 1/2 kr. egyenes- és 863 frt. hadmentességi adótarozás; a II félévi kiadás összege 262110 frt. 44 kr. egyenes- és 14.201 frt 50 kr. hadmentességi adótarozás; a II félévi kiadás összege 262.110 frt. 44 kr. egyenes- és 14.291 frt. 50 kr. hadmentességi adó. Ebből töröltetett részint fellebbezés, részint behajthatatlanság folytán 25.657 frt 43 kr. egyenes- s 2130 frt. 25 kr. hadmentességi adó. Az így fennmaradó összegből befizettetett 257.949 frt, 59 kr. egyenes adó s 10.220 frt 89 1/2 kr. hadmentességi díj, úgy hogy deczember 31-én marad tartozás egyenes adóban 13.525 frt 25 1/2 kr; hadmentességi díjban pedig 2803 frt 78 1/2 kr.

Az igazságügyminiszterhez intézett jelentésből kitűnik, hogy a lefolyt félévben a brassói központi fogházban letartóztatva volt 572 férfi s 28 nő, kik közül 548 el volt már ítélve. A hosszufalusi járásbíró-sági fogházban letartóztatva volt 44 férfi s 6 nő, a brassói kir. bíró-sági fogházban pedig 109 férfi s 59 nő.

A fogházak beléletében nevezetesebb mozzanat nem fordult elő. A fogházak állapota nemkülönben a letartóztatottak egészségi viszonya is, kielégítők. Az őrszemélyzet létszáma nem változott s magatartása rendes. Rabmunkából a II. félévben befolyt 1073 frt 52 kr., több 469 frt 97 krral, mint az I. félévben. (Örvendenek-e ennek az adófizető iparosok? Szerk.) Különösen kiemeli a jelentés, hogy az igazságszolgáltatás menetére nagyon szibbasztólag hat az, hogy igen sok esetben, a határszélek közelségénél fogva egy s más büntetett gyanúsított a szomszédos Romániában szökik, miáltal a nyomozat vagy igen hosszúra nyulik mert a kiadatás nehézségeivel kell küzdeni, vagy épen lehetetlenítettik.

Az összes jelentésekből kitetszik, hogy Brassó-vármegye közigazgatása a lefolyt évben minden tekintetben példás volt, a mi ugy, megyénk lakosságának, mint összes hivatalainknak diszére válik.

A „Rongyos egylet” nyilvános nyugtatóványa.

A „Brassói magyar szegény gyermekeket — felekezeti különbség nélkül — segélyező egyesület” humánus célját az 1887-ik év folytán, vagyis a második gyűjtés alkalmával támogatták:

b) pénzzel:

Aronsohn Löbl 1 frt, Aronsohn Henrik 1 frt, Antal Jánosné 2 frt, Bálint András 60 kr, Balogh Elek 50 kr, özv Borosnyai Dánielné 20 kr, Bagotai Ferencz 20 kr, Butyka 50 kr, Bauer Jánosné 1 frt, Bojér Jánosné 1 frt, Czinner Janka 20 kr, Dubinievics Miklós 50 kr, Fischer Sámuel 20 kr, Göllner

HIRDETMÉNYEK.

Meghívó. (39) 2-2

A brassói magyar kaszinó folyó évi január hó 15-én délután 3 órákor tartja meg saját helyiségében ideit

rendes közgyűlést,

melyre a választmány az egyet tagjait ez uton is tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

- 1) Elnöki megnyitó és a múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
- 2) Titkári jelentés.
- 3) A pénztárnok és gazda számadatai, valamint a könyvtár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, s előbbiek részére a felmentvény megadása.
- 4) Az évi költségvetés és a tagsági díj megállapítása.
- 5) A választmány indítványai.
- 6) Magán indítványok.
- 7) Tiszteletbeli tag választás.
- 8) Tisztújítás.

Hirdetmény.

Nehai Schreiber Frigyes hagyatékához tartozó és a brassói határon fekvő következő ingatlanok, ugymint:

a Brassó belvárosban, Fekete utca 354. szám alatti lakház; a Bolgárszegben fővény-utcában 138. szám alatt fekvő nagy gyümölcsös kert lakházzal együtt; a Vidombák vize melletti. 89. szám alatti. 42 hold nagyságú méhkeret uri és gazdasági épületeivel együtt;

az ugyanott 51. szám alatt fekvő. 10 hold nagyságú kisebb méhkeret lak- és gazdasági épületeivel együtt; továbbá

a brassói határon, mint három mező legjobb fekvéseiben levő 42 hold szántó föld és 50 hold rét, — az örökös özvegy Schreiber Krisztina megbízásából.

1888. évi január hó 17-én

delelőtti 9 órákor és a következő napokon, mindenkor nevezettnek fekete-utcai 400. házzal alatti lakásában tartandó önkéntes árverés útján a legtöbbet ígérőnek el fognak adni; miről venni szándékozók azzal értesítettnek, hogy az eladási feltételek alólírt kir. közjegyzőnél bármikor betekintheők.

Brassó, 1888. január hó 12.

Maager József,
kir. közjegyző.

(44) 1-1

Van szerencsém ezennel közüldömásra hozni, miszerint

ügyvédi irodámat

Brassóba — Fekete-utca 342. házzal alatti — tettem át.

Ügyvédi régi jó hírnevem biztosítja, hogy a reám bízandó peres és peren kívüli képviseleteket pontosan és lelkiismeretesen teljesítenem.

Brassó, 1888. január 10-én.

Gáttanu Miklós.

nyug. királyi ítélő-táblai bíró és okleveles ügyvéd.

(43) 1-3

Báli jelentés!

A brassói rom. kath. nőegylet

saját árvaház-alapja javára

1888. évi február hó 4-én

szombaton

a „Nro. 1.” helyiségeiben

BÁLT

rendez.

Belépti jegyek személyenként 1 frt 50 kr. kaphatók: László M. és L., Simay testvérek, Folyovits Miklós uraknál és este a pénztárnál.

Karzati számozott ülőhelyek 1 frt 50 kr. Simay testvéreknél.

Kezdete este 8 órákor.

(45) 1-2

A rendezőség.

Szám 63.—1888. veszt.-int. f.

(41) i 8

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. vesztégintézeteknél egy 300 frt. évi fizetéssel és szabad lakással javadalmazott II.-od osztályu

m. kir. vesztégóri állomás lévén betöltendő, a pályázni kívánók felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket folyó évi január hó 26-áig a m. kir. vesztégintézetek felügyelőségéhez Törösváron nyújt-nyujtsák be. A kitűzött határidőn túl érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy ezen állásra az igazolvánnyal bíró altisztek az 1873. évi II. t.-cz. értelmében első sorban birnak igénynyel.

Törösvár, 1888. január hó 11-én.

Muray Lajos.

m. kir. vesztégintézetek felügyelője.

Egy tekeasztal

a legjobb minőségben, csaknem teljesen új, kapható.

Bővebbet: PAPP FERENCZ butorgyártónál, Brassó, Nagys Czer-na-utca sarkán.

Olcsó hus!!

Mától kezdve a Buretza István által ujonnan megnyitott üzletben

színházutca Kórodi-féle ház (szögletbolt)

minden husnemek kaphatók jó és friss minőségben és pedig egy kiló (jól mért 100 deka) 4 krral olcsóbban, mint bármely más mézsárszékekben.

Tömeges látogatást kér, kiváló tisztelettel

Buretza István,

(42) 1-2

mészáros.

Wiesbadeni

bevenni való

forrókúti forrás-sók

gyártva

Wiesbaden város és a fürdőigazgatóság hivatalos ellenőrzése mellett.

Ezen bevenni való wiesbadeni forrókúti forrás-sók koncentrált alakban tartalmazzák a forró-kut összes gyógyerejű alkotórészeit. Forró vízben feloldva ugyanaz a hatása, mint a forró kut vizének. Mellőzi a lélegzési és emésztési bántalmakat s különösen alkalmas utazásokra s szállításra.

Ára egy pohárnak 1 frt 20 kr.

További szintén hivatalos ellenőrzés mellett készülnek: wiesbaden forrókúti-pastillák, dobozonként 60 krral Wiesbaden-forrókúti szappan; drb. 50 kr. Wiesbaden forrókúti nyers-óó fürdőknek; 1 kgr. 1 frt 50 kr.

Szétküldés a

Wiesbadeni kút-iroda által Wiesbadenben.

Egyedüli főraktár Ausztria-Magyarország számára: Brady K. gyógyszerésznél Kremsierben (Morvaország.) — Valódi minőségben kapható Brassóban: Kellemen Ferencz gyógytárában a „Fehér templom”-hoz, és Jeckelius Nándor gyógytárában a „Remény”-hez.

Még csak öt napig, esütörtök 1888. január 12-ikétől hétfőig, január 16-áig

látható

Klastrom-utca 11. sz. a. EURÓPA szállodában (utcai boltbejárat)

BETTI kisasszony

19 éves Herkulesnő és erőművésznő rendkívüli mutatványa,

ki mászás súlyokkal produkálja magát s kinek mellére két legtestesebb férfi felállhat.

Látható naponként delelőtti 10 órától este 8 óráig.

Belépti díj: I. hely 20 kr., II. hely 10 kr. Katonák és gyermekek csak a felét fizetik.

(40) 2-2

Kiváló tisztelettel FRIED J., impressario.

Legjobb minőségekről felelünk!

Brassói egyesült mómalmok.

A brassói legnagyobb versenyképességű mómalmok egyesülése által azon kellemes helyzetbe jutottunk, eddig el nem ért kitűnő minőségű

örleményeket

előállíthatni, melyeket legolcsóbb árak mellett ajánlunk a n. érd. közönségnek.

A t. cz. gahonatermelő közönségnek pedig tudomására hozzuk, hogy szövetkezetünk alapján bármely mennyiségű buzának megvásárlása részünkre lehetségessé vált — és hogy mindig azon helyzetben vagyunk, hogy a legmagasabb piaci árakat fizethetjük.

(13) 5—

Brassói egyesült mómalmok.

Königes, Hesshaimer, Prentner, Seewald, Pellionis, Binder, Paul, Hügel

Legnagyobb versenyképesség!

Gyors és biztos segély gyomorbajok és azok következményei ellen.

Az egészség fenntartása a nedvek s egyszersmind a vérnek is tisztítása s tisztántartására s a legjobb emésztés előmozdítására a legjobb s leg-hathatósabb szer, a már évek óta ismeretes s közkedvelt

dr. ROSA-féle életbalsama.

Ez a leghasznosabb s a leggyógyhatásosabb gyógyfűvekből a legnagyobb gonddal készítve, teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztési bántalmaknál, gyomorgörcsnél, étvágyhiány, savanyu felbőfűgés, torlódás, aranyeres bántalmak stb., stb.-nél. Ezen kitűnő hatásánál fogva tehát ez már is a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb házi gyógyszerre vált.

Egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üveggel 50 kr.

Több ezer elismerő- és dicsőírat van kitéve szives betekintés végett.

Óvás! Hamisítások kikerülése végett mindenkit figyelmeztetek, hogy az én valódi s az eredeti utasítás szerint készített, dr. Rosa-féle életbalsamom mind-egyik palackja két lemez papírra van csomagolva, mely a hosszoldalán a következő felirattal van ellátva: Dr. Rosa-féle életbalsam Fragner B. gyógyszerárától a fekete sashoz Prágában 205. sz. III. német, cseh, és francia nyelven, s melynek homlokzata az ide mellékelt törvényesen letéteményezett védjeggyel van ellátva.

Dr. ROSA életbalsama valódi minőségben kapható a készítő főraktárában

FRAGNER B.,

gyógyszertárában „a fekete sashoz” Prágában, 205. sz. III., továbbá Brassóban Kellemen Ferencz és Kugler Ede. valamint Budapesten Török József gyógyszerész uraknál. Az osztrák-magyar birodalom valamennyi nagyobb gyógyszerárta raktáron tartja ezen balsamot.

Ugyanitt kapható még:

Prágai egyetemes házi-kenőcs,

ezer meg ezer hálairat által elismert biztos gyógyszer mindennemű gyuladások sebek és daganatok ellen. Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyuladása, tejmegrekedése és keményedésénél, a gyermek-választásánál; a genyedéséknél vérdaganatoknál, genyefakadásoknál és pokolvárnál; körömdaganatnál s az ugynevezett körömméregnél a kézen vagy lábon; keményedéseknél, duzzadásoknál, mirigydaganatoknál, szalonnadagnál, holttestemnél stb. stb. Minden gyuladás daganat, keményedés, duzzadás a legrövidebb idő alatt gyógyíttatik, a hol azonban már a genyeképződés már beállott, a daganat a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja és meggyógyítva lesz.

25 és 35 kros szelencékben.

(11) 6-15

Óvás! Miután a prágai egyetemes házi-kenőcs igen gyakran utánoztatik, mindenkit figyelmeztetek, hogy az eredeti utasítás szerint egyedül csak általam lesz előállítva. És pedig csak akkor valódi, ha a sárga fémdoboz, melyben foglaltatik vörös használati utasításba (9 nyelven nyomtatva és két lemez papírosba, mely az ide mellékelt védjeggyel van ellátva, van becsomagolva.

Fül-balsam. A legkipróbáltabb és számos kísérlet által mint legmegbízhatóbb szer ismeretes a nehéz hallás meggyógyítására, s a teljesen elvesztett hallás visszaszerzésére — Egy palack ára 1 frt.